

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 1. oktober 2019

Sag BS-15560/2019-HJR

Etex Nordic A/S (tidligere Ivarsson A/S)
(advokat Jacob Thomsen)

mod

A
og
B
(advokat Bjarne Dalsgaard Aarup for begge)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten i Holstebro den 11. september 2018 og af Vestre Landsrets 12. afdeling den 2. november 2018.

I påkendelsen har deltaget dommerne (Jon Stokholm, Lars Hjortnæs og Jens Kruse Mikkelsen).

Påstande

Kærende, Etex Nordic A/S, har nedlagt påstand om, at bilag 20-25 ikke tillades fremlagt. Etex Nordic har endvidere nedlagt påstand om, at der ikke udmeldes en yderligere skønsmand.

Indkærede, A og B, har principalt påstået stadfæstelse af landsrettens kendelse, subsidiært at bilag 20-25 tillades fremlagt med henblik på stillingtagen til, hvorvidt der skal udmeldes yderligere en skønsmand.

Sagsfremstilling

Retten i Holstebro gav den 17. november 2017 tilladelse til isoleret bevisoptagelse om angivne fejl ved vindspærreplader på et hus, herunder om udbedring og udbedringsomkostninger. Der blev udmeldt syn og skøn, og skønserklæringen blev afgivet den 8. maj 2018. De indkærede anmodede den 25. juni 2018 om tilladelse til at fremlægge bilag 20-25 med henblik på at stille tre supplerende spørgsmål til skønsmanden. Retten i Holstebro afsagde kendelse herom den 11. september 2018. I rettens begrundelse hedder det bl.a.:

”Bilag 20 er en ydelsesbeskrivelse udarbejdet af Willum Pasgaard A/S, bilag 21 er generelle input til pladeudskiftningen udarbejdet af Bunch Bygningsfysisk, og bilag 22 er en udfyldt tilbudsliste udarbejdet af Willum Pasgaard A/S. Bilag 23-25 er tre tilbud afgivet på grundlag af bilag 20-22.

Bilagene er udarbejdet efter modtagelsen af skønserklæringen, 3. udgave, og har ikke som sådan karakter af ensidigt indhentede sagkyndige erklæringer. Formålet med bilag 20-22 må dog antages at være at stille spørgsmålstegn ved, om skønsmanden har skønnet på grundlag af en korrekt og fyldestgørende vurdering af arbejdets omfang, og formålet med bilag 23-25 må antages at være at påvise en markant forskel på skønsmandens opgørelse af udbedringsprisen og de indhentede tilbud.

Parterne har med den nugældende formulering af retsplejelovens § 197 som udgangspunkt fri adgang til at stille spørgsmål til skønsmanden inden for den ramme, som er angivet i begæringen som syn og skøn. Retten kan kun under de i § 197, stk. 2, angivne betingelser afvise spørgsmål.

Det fremgår af retsplejelovens § 341 a, at erklæringer om konkrete forhold af teknisk, økonomisk eller lignende karakter, som en part inden sagsanlægget har indhentet hos sagkyndige, kan fremlægges som bevis, medmindre erklæringens indhold, omstændighederne ved dens tilblivelse eller andre forhold giver grundlag for at fravige udgangspunktet. I praksis er en anmodning om isoleret syn og skøn sidestillet med indgivelse af stævning.

Efter en samlet vurdering af disse forhold finder retten, at det vil være i strid med retsplejelovens § 341 a at tillade bilag 20-25 fremlagt. Dette gælder uanset, om bilagene skal anvendes i spørgsmål til skønsmanden eller til at begrunde et ønske om udmeldelse af en ny skønsmand.

Da bilag 20-25 ikke kan fremlægges, kan spørgsmål 17 og 18 ikke stilles.

Der er intet til hinder for at stille spørgsmål 16.

Da der ikke i øvrigt er oplyst forhold, som kan begrunde udmeldelse af en yderligere skønsmand, tages anmodningen om dette ikke til følge.”

B og A kærede byrettens kendelse til Vestre Landsret. Landsretten afsagde kendelse den 2. november 2018. I landsrettens begrundelse hedder det bl.a.:

”Det fremgår af sagens oplysninger, at skønsmanden i en skønserklæring af 8. maj 2018 har anvist en række udbedringstiltag vedr. vindspærrepladerne på B og A's ejendom. Skønsmanden har i skønserklæringen anført, at udbedring i alt vil medføre omkostninger på 616.000 kr. eksklusiv moms. Skønsmanden har endvidere anført, at omkostningerne til udskiftning af vindspærreplader isoleret set vil medføre omkostninger på 57.200 kr. eksklusiv moms. B og A har efter modtagelsen af skønserklæringen fået udarbejdet en ydelsesbeskrivelse og tilbudsliste af Willum Pasgaard A/S (bilag 20 og 22) og notat om generelle input til MgO pladeudskiftningen udarbejdet af Bunch Bygningsfysik (bilag 21) med henblik på udbedring af manglerne. Der er efterfølgende afgivet tre tilbud (bilag 23-25) på baggrund af materialet. Det billigste tilbud udgør 1.360.618 kr. eksklusiv moms.

Landsretten finder, at formålet med fremlæggelse af bilag 20-25 må antages at være at stille spørgsmålstejn ved, om skønsmanden har udøvet sit skøn på et korrekt og fyldestgørende grundlag og at give skønsmanden mulighed for eventuelt at revurdere sin besvarelse. Det kan ikke antages, at bilagene skal indgå som et selvstændigt bevis, men alene indgå i grundlaget for de supplerende spørgsmål til skønsmanden.

På den baggrund finder landsretten, at bilagene kan fremlægges under retssagen, selv om de er indhentet efter afgivelsen af syn- og skønserklæringen, og selvom Ivarsson A/S ikke har været involveret i indhentelsen. Landsretten lægger herved vægt på, at Ivarsson A/S har mulighed for at stille supplerende spørgsmål til skønsmanden.

Landsrettens tager således A og B's påstand til følge, således at bilag 20-25 tillades fremlagt med henblik på at stille supplerende spørgsmål til skønsmanden. Landsretten finder herefter ikke grundlag for at udmelde en yderligere skønsmand til at besvare de supplerende spørgsmål.

A og B påstand om udmeldelse af en yderligere skønsmand tages derfor ikke til følge.”

Anbringender

Etex Nordic A/S har navnlig anført, at formålet med fremlæggelse af bilag 20-25 og de supplerende spørgsmål vil være at påvirke skønsmanden på utilbørlig vis. Bilagene skal derfor ikke tillades fremlagt, og de supplerende spørgsmål skal ikke tillades, jf. retsplejelovens § 197, stk. 2 og § 341. Bilagene udgør endvidere sagkyndige erklæringer, som er ensidigt indhentet efter anlæg af sagen om isoleret bevisoptagelse, og som derfor ikke kan tillades fremlagt, jf. retsplejelovens § 341 a modsætningsvis. Omstændighederne ved de omtvistede bilags tilblivelse er sammenfaldende med omstændighederne i Højesterets kendelse af 9. januar 2017 (UfR 2017.1184).

Bilag 20-25 skal også nægtes fremlagt, fordi betingelserne for at udmelde en yderligere skønsmand ikke er opfyldt. Skønsmandens konklusioner er ikke et udslag af en blandt ”flere skoler”, og der er ikke grundlag for at stille spørgsmål ved skønsmandens egnethed og habilitet. Det forhold, at en part ikke er enig i

en skønsmands konklusioner, kan ikke begrunde udmeldelse af en ny skønsmand.

A og B har til støtte for den principale påstand navnlig anført, at bilagene ikke er ensidigt indhentede sagkyndige erklæringer, da de ikke er udtryk for en anden vurdering vedrørende skadens omfang eller vedrørende fremgangsmåden ved udbedring. Bilag 20-25 indeholder faktiske oplysninger, idet bilag 20-22 viser detailprojektering foretaget efter skønserklæringen, og bilag 23-25 viser faktiske udbedringsomkostninger. Bilag 20-25 vil ikke skulle indgå i sagen som bevis, og omstændighederne i Højesterets kendelse af 9. januar 2017 (UfR.2017.1184) adskiller sig væsentligt fra denne sag.

A og B har til støtte for den subsidiære påstand navnlig anført, at bilagene kan indgå ved vurderingen af, hvorvidt der er grundlag for at udmelde endnu en skønsmand, idet bilag 20-25 kan anses som udtryk for "flere skoler" på den måde, at de faktiske udbedringsomkostninger er mere end dobbelt så store som skønsmandens anslåede udbedringsomkostninger. De har endvidere anført om deres ejendom, at der er tale om et meget specielt hus med en særlig konstruktion, og at skønsmanden på den baggrund har undervurderet omfanget af arbejderne ved udskiftning af vindspærrepladerne.

Højesterets begrundelse og resultat

Højesteret er enig i landsrettens begrundelse og resultat og stadfæster derfor landsrettens kendelse.

THI BESTEMMES:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Etex Nordic A/S betale 5.000 kr. til A og B. Det idømte beløb skal betales inden 14 dage og forrentes efter rentelovens § 8 a.

